

FÍKOVNÍK

07-08/2026
červenec-srpen
35. ROČNÍK

Svědomy není luxus, ale základ lidské důstojnosti

Na začátku června proběhla po delší době opět slavnost pro naši českou církev – konala se beatifikace dvou moravských kněží-mučedníků. Papežským legátem při této slavnosti byl brněnský rodák jezuita kardinál Michael Czerny, který jménem papeže Lva XIV. blahořečil dva mučedníky komunistického režimu v poválečném Československu – Jana Bulu a Václava Drbolu. Při slavnosti na brněnském výstavišti, za účasti asi 13 tisíc věřících, přednesl homilii v českém jazyce. Připomeňme si některé z jeho myšlenek.

„Blahoslavení Jan Bula a Václav Drbola nebyli revolucionáři ani političtí aktivisté. Kanonizační spis to říká zcela jasně: byli to pastýři, kteří chtěli sloužit svému lidu, slavit svátosti, hlásat evangelium a vnášet lidem do jejich osobního i veřejného života svobodu – a právě to se ukázalo jako nepřijatelné pro režim, který si nárokoval nejen vnějškovou poslušnost, ale i vnitřní souhlas. Šlo mu o duchovní zničení lidského nitra.

Jejich provinění v očích režimu nespočívalo v násilí, ale v tom, že odmítli zradit své kněžské svědomí. Nechtěli se stát nástroji ideologie a útlatku. Nebyli ochotni opakovat slova, která je nutili říkat, ani mlčet tam, kde by mlčení znamenalo lež. A především: odmítli oddělit svou víru od svého života, Boha od konkrétní pomoci druhým.

A to nás přivádí do doby dnešní. My dnes obvykle nežijeme pod hrozbou vězení, mučení nebo smrti. Ale žijeme v jiných, rafinovanějších formách útlatku: zažíváme tlak přizpůsobit se, tlak „být rozumní“, „nekomplikovat věci“. Dnešní společnost netrestá přímým násilím, ale tím, že zesměšňuje, vytlačuje na okraj, umlčuje. A právě proto je svědectví nových blahoslavených tak hluboce aktuální.

Mučednictví otce Jana a otce Václava nebylo okamžité. Nebyl to jeden heroický moment, ale dlouhý proces nátlaku, výslechů, psychického vyčerpání, izolace. Právě v tom spočívá jejich velikost: zůstali věrní ne v jedné jediné chvíli, ale po celý čas. Neudělali kompromis, který by se dal snadno omluvit: „neříkám, co si myslím opravdu“, „vždyť Bůh vidí do srdce“ a tak dále.

Apoštol Pavel se ptá: „Kdo nás odloučí od lásky Kristovy?“ Dnes bychom tuto otázku mohli rozšířit: co pomalu a nenápadně otupuje naše svědomí a odděluje nás od pravdy? Pohodlí?

Strach ze ztráty postavení? Touha po klidu za každou cenu? Blahoslavení Jan a Václav nám ukazují, že pravda evangelia není slučitelná s takovými kompromisy.

Dnešní radostná slavnost blahorečení není výčitkou dnešní společnosti ani moralizováním ze strany církve. Je nabídkou odpuštění a naděje. Ukazuje, že i v temných dobách může člověk zůstat svobodný. Že svědomí není luxus, ale základ lidské důstojnosti a záruka nezcizitelných lidských práv. A že církev není přesvědčivá tehdy, když se přizpůsobuje a neklade nároky, ale tehdy, když je věrná Kristu.

Bratři a sestry, blahoslavení Jan a Václav nás nevolají k tomu, abychom hledali pronásledování. Volají nás k tomu, abychom nezaprodali pravdu za pohodlí nebo proto, abychom se vyhnuli konfliktu. Volají nás, abychom nevyměnili víru za uznání od druhých, abychom nemlčeli tam, kde by mělo zaznít svědectví. Volají nás, abychom neobětovali vlastní svědomí kvůli pohodlí, kariéře či „rozumnému přizpůsobení se“. Toto vše vypadá jako rozumné postoje, ve skutečnosti se však jedná o pošetilé zrazení lidské důstojnosti, svobody a integrity. Otcové Jan a Václav nás volají k odvaze zůstat pravdiví i tehdy, když je to nepopulární, k věrnosti i tehdy, když nepřináší okamžitý úspěch, a k víře, která nehledá potlesk, ale chce zůstat v souladu s evangeliem. Kéž bychom dnes dokázali ve společnosti žít to, co v naší víře vyznáváme.

Blahoslavení Jan Bula a Václav Drbola ať pomáhají církvi i celé občanské společnosti v naší zemi znovu objevovat odvahu víry, poctivosti a svobody. Ať nás jejich příklad učí být pravdiví — ale nepolarizovat. Být svobodní — ale ne svévolní. Být odvážní — ale ne pyšní. Ať jejich svědectví pomáhá našemu společenství růst. Ať jsme silní — ale ne hluční. Ať dokážeme tiše a vytrvale zůstat věrní Bohu, sami sobě, našim blízkým i cizincům, kteří nás potřebují“.

Děkujeme Bohu, že máme další přímluvce v nebi. Nezapomínejme na ně! Přeji vám hezké prázdniny, pokojný a odpočinkový čas vašich dovolených.

o. Josef

Výklad mše svaté na pokračování

HOMILIE

Církev přiznává, že homilie je nezbytná pro posilu křesťanského života, a z tohoto důvodu musí být součástí mše alespoň v neděli a při slavnostech. Zároveň však promluva samozřejmě nepatří mezi vrcholy mše svaté - těmi je hlásání evangelia, eucharistická modlitba a svaté přijímání.

Promluva ve mši se nazývá homilie (z řeckého slova pro vyučování), aby se odlišila od kázání mimo mši svatou, pro které platí trochu jiná pravidla.

V roce 2014 vyšel v Římě dokument nazvaný Homiletický direktář. Jedná se o velmi krásný a užitečný text, který chce pomoci těm, kdo promluvu připravují, aby porozuměli úkolu, který od nich církev žádá. Zde se upozorňuje, že homilie nesmí být přednáškou na jakékoli téma, vědeckým výkladem Bible, katechetickou výukou ani osobním svědectvím. Tyto prvky jsou dobrými sluhy – v promluvě se mohou vyskytovat -, ale špatnými pány. Pokud by promluva byla jen jedním z toho, byla by zmrzačená.

Vatikánský direktář stanovuje, aby se homilie skládala z těchto částí:

1. výklad přečteného biblického textu ve světle Ježíšovy smrti a jeho zmrtvýchvstání
2. příprava na slavení eucharistie
3. vysvětlení, jak slyšené Boží slovo a přijatá eucharistie mohou působit v každodenním životě po odchodu z kostela.

Kázat ve mši může jen biskup, kněz nebo jáhen.

Má smysl, aby o vlastnostech homilie věděli i ti, kdo kázání jen poslouchají? Myslím, že ano. Mají totiž právo na to, aby homilie opravdu posílila jejich život s Bohem, a mohou její správnou podobu na kazatelích vyžadovat. Mohou se za ně samozřejmě modlit, aby byli první v naslouchání Božímu slovu, jak svatý Pavel zaznamenává v 1. listě k Soluňanům: „nechceme se svým kázáním dělat pěknými v očích lidí, ale chceme se líbit Bohu, který zkoumá naše srdce!“ A sv. Matouš ve 12 kapitole a 34. verši napsal: „Ústa mluví to, čeho je srdce plné!“

Papež František napsal v exhortaci Radost evangelia: Nedělní čtení se v plné nádheře rozezní v srdci lidu, pokud se takto rozezněla nejprve v srdci pastýře. I v této době lidé raději naslouchají svědkům: „hledají pravdu a upřímnost...volají po hlasatelích evangelia,

kteří by mluvili o Bohu, jehož by sami poznávali a s nímž by byli v důvěrném styku, jako by viděli Neviditelného.

Modleme se tedy za všechny kazatele, ať se při přípravě homilie otevírají Duchu svatému, aby byli dobrými nástroji se všemi svými schopnostmi při hlásání a vysvětlování liturgických textů, aby posluchačům napomáhali sjednocovat se s naším Pánem a vést s ním dialog.

o. Milan

17.4 Víkendovka 10+ v Sušici

26.4 Pout' sv. Vojtěcha

25.4 *United City*

29.5 *Noc kostelů*

30.4 *Studentský Velehrad*

30.5 *Oslavy 150 let založení ASC*

22.5 *Kurz šití biblických postavíček*

31.5 *První sv. přijímání*

Hospodaření farnosti květen - červen 2026

Příjmy byly 184.396,- Kč ze sbírek (včetně diecézních účelových sbírek na katolická média, na potřeby diecéze, a také na opravy v našem kostele ve výši 90.710,- Kč)
a z darů 13.900,- Kč.

Výdaje na energie, nájemné, vodné a stočné, bohoslužebné potřeby, autorské poplatky OSA, katechetické materiály, tiskoviny, kopírování, celkem 52.128,- Kč.

Upřímně Pán Bůh zaplať.

Ze života naší farnosti

- 9.5. Emílie Konečná (sv. nemocných)
- 17.5. Matěj Jaroslav Nedvěd (křest)
- 17.5. Ondřej Jan Nedvěd (křest)
- 17.5. Jan Radek Kohout (křest)
- 20.5. Zdeněk Peter (pohřeb)
- 23.5. Květa Bártová (křest)
- 23.5. Melek Slivková (křest)
- 23.5. Sofie Slivková (křest)
- 23.5. Nicolas Hrdlička (křest)
- 23.5. Milan Lobík (křest)
- 24.5. pí Bláhová (sv. nemocných)
- 31.5. První svaté přijímání (16 dětí)
- 5.6. Zdeňka Charvátová (pohřeb)
- 9.6. Gejza Ladič (pohřeb)
- 14.6. Adam Lukáš Šimánek (křest)
- 16.6. Marie Filoušová (sv. nemocných)
- 16.6. pí Petrovská (sv. nemocných)
- 20.6. Milan Patrik Markovič (křest)
- 21.6. Marie Jana Zasadilová (křest)
- 21.6. Helena Tereza Šalounová (křest)
- 21.6. Lukáš Josef Vacík (křest)
- 26.6. Filip Novák (pohřeb)

Knihy, které mně zaujaly

Rád se s Vámi podělím o sdělení o knihách, které mně v poslední době zaujaly. Je to můj osobní výběr, jistě vychází mnoho jiných významných publikací, ale níže jmenované byly pro mě něčím výjimečné. Jako první uvádím knihu Tomáše Petráčka „Křesťanství ve víru kulturních válek.“ Nejprve pár slov o autorovi. Autor je český katolický kněz teolog a historik, který jako profesor působí na Univerzitě v Hradci Králové, kde je vedoucím katedry kulturních a náboženských studií. Jako erudovaný historik se v knize zabývá proměnami církve a papežství v dějinách. Zpochybňuje názor, že křesťanství je neměnné v celé své historii. Neměnné je Kristovo učení zapsané v evangeliích a dalších textech Nového zákona, ale způsob jeho hlásání a šíření byl vždy poplatný době a společnosti, ve které se to dělo. Věnuje se důvodům svolání jak Tridentského koncilu, tak prvního i druhého Vatikánského koncilu. U Tridentského koncilu porovnává záměr svolání a jeho dokumenty s později vytvořený mýtem například o neměnnosti latinské tridentské liturgie a vytvoření dojmu, že tato liturgie odpovídá slavení eucharistie od samého počátku křesťanství. Ukazuje, že křesťanství v minulosti nebylo obráncem „tradičních hodnot“ protože svým učením přinášelo do světa řadu radikálních sociálních a mravních změn. Jako kněz a teolog se zabývá příčinami tak zvaných kulturních válek, tedy konfliktům v církvi i společnosti vyplývajících z různých pohledů na lidskou sexualitu, na manželství, celibát kněží, a antikoncepci. Věnuje se také pozici institucí v katolické církvi od papežství přes biskupství až ke kněžství v současné době a dospívá k názoru, že bude nutná jejich reforma. Podle jeho názoru se musí tyto instituce stát daleko více nástrojem služby v duchu evangelií a méně institucemi, které rozhodují, nařizují a organizují. Kniha, ke které napsal úvod náš českobudějovický profesor Karel Skalický, vyžaduje soustředěné a pozorné čtení, protože dává mnoho podnětů k zamyšlení a diskusi.

Další knihou, kterou bych Vám rád přiblížil, je publikace s názvem „Když Bůh nikomu nechybí“. Autorem je německý kněz a teolog Jan Loffeld působící jako profesor na univerzitě School of Catholic Theology v Utrechtu. Předmluvu ke knize napsal Tomáš Halík, který ji označil při čtení na počátku jako „provokativní a nepříjemné čtení“ a na konci čtení jako „trpká a osvobozující pravda“. Loffeld se zabývá křesťanstvím především vzhledem k situaci v německé a případně holandské katolické církvi. Pozoruje úbytek návštěvníků bohoslužeb a v Německu, kde platí členové katolické církve církevní daň, i narůstající počet výstupů z církve. Z vlastní zkušenosti a určitým sarkasmem, popisuje přístup současné církve k řešení problémů. Když jako seminarista viděl, že řada adeptů ze semináře odchází a lavice v kostele, určené pro seminaristy, zůstávají poloprázdné, problém se vyřešil zmenšením počtu lavic, tak aby byly opět plné. Tvrdí, že problém křesťanských církví je mnohem hlubší, než se může zdát. Protivníkem křesťanství není dnes ateismus, ale

lhostejnost a nezáměr většinové společnosti. Podle Loffelda je to problém, který si musí církev nejprve přiznat a poté hledat řešení. Podle zkušeností protestantských církví problém neodstraní ani zrušení celibátu, nebo svěcení žen, natož návrat k tridentskému ritu u katolíků. Autor se snaží pojmenovat některé důvody, proč je situace právě taková. Kniha však nenabízí skepsi či defétismus, ale chce hledat cesty k obnově důvěry a atraktivity křesťanství a katolické církve pro současnou společnost.

V souvislosti s uvedenými publikacemi, mně napadá jeden možná známý příběh, který se vypráví. „V době renesance, kdy na papežském stolci v Římě seděl příslušník rodu Borgiů, který měl několik dětí a přiděloval jim biskupství a kardinálské klobouky, se u nás rozhodl jeden Žid, že se dá pokřtít. Ale před tím musí navštívit Řím a vidět centrum církve. Mnozí jej od cesty zrazovali v obavě toho, co tam uvidí. Žid ale nedal, do Říma odcestoval a po návratu se dal v katolické církvi pokřtít. Známí se ho ptali: ty jsi neviděl co se tam děje? A on odpověděl: právě tam jsem si uvědomil, že církev je Boží dílo. Kdyby to bylo dílo lidské, tak už dávno zkrachovala.“

Jaromír Talíř